

T Á J É K O Z T A T Ó *

*az államháztartás központi alrendszerének
2014. január végi helyzetéről*

2014. február

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

A Kormány várakozásainak megfelelően alakult a 2014. évi első havi központi költségvetési egyenleg. Az államháztartás központi alrendszerének 2014. január havi hiánya 75,4 milliárd forintra teljesült. Ezen belül a központi költségvetés 166,6 milliárd forintos deficittel, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 54,6 milliárd forintos, az elkülönített állami pénzalapok pedig 36,6 milliárd forintos szufficittel zártak. 2013. január hónapjában az államháztartás központi alrendszerének deficitje 2,5 milliárd forint volt.

A két év január havi egyenlegének eltérő alakulásában elsősorban a központi költségvetési szervek kiadásainak és szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok (azon belül is az európai uniós programok) bevételeinek és kiadásainak eltérései játszottak szerepet. Emellett jelentős mértékben meghaladták a tavaly januári kiadásokat a helyi önkormányzatok támogatásai is, amely a magasabb törvényi előirányzathoz, illetve a nagyobb arányú nettó finanszírozásból fakad.

Központi költségvetés

A központi költségvetés január havi bevételei az előző év azonos hónapjához képest kismértékben, 3,4 milliárd forinttal alakultak alacsonyabb összegben. A mérsékelttel teljesülés hátterében elsősorban a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kisebb bevételei állnak. A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós programjai esetében a Nemzeti Stratégiai Referenciakeret operatív programjainál – az intézményrendszeri átalakulás miatt – a kiadások a hónap utolsó néhány napjában teljesültek, a hozzájuk kapcsolódó európai uniós bevételek elszámolása – az időbeli átfutás miatt – azonban később (február hónapban) tud, illetve tudott realizálódni.

A központi költségvetés január havi kiadásai 72,5 milliárd forinttal magasabb összegben teljesültek, mint az elmúlt év azonos hónapjában, mely főként a központi költségvetési szervek kiadásainak idei nagyobb összegű teljesülésével függ össze. A központi költségvetési szervek kiadásai döntően a 2013. áprilistól átvett volt egészségügyi nonprofit szervezetek megjelenő kiadásai folytán, valamint a tavalyi év szeptemberétől végrehajtott pedagógus-béremelések miatt lettek magasabbak az előző évinél. Mindezekon felül jelentős mértékben meghaladták a tavaly januári kiadásokat a helyi önkormányzatok támogatásai is. Ez utóbbi részben az idei évi magasabb előirányzathoz, részben pedig a nettó finanszírozás körében folyósított utalások magasabb mértékéből fakad. (A 2013. január havi 5%-os mértékéhez képest 2014. január hónapban 12% volt az arány.)

Kamat egyenleg

A kamatkidadások 2014. I. hónapban 72,7 milliárd forintot tettek ki, 12,8 milliárd forinttal többet, mint az előző év azonos időszakában, a kamatbevételek pedig 11,3 milliárd forintos szintet értek el, 4,4 milliárd forinttal magasabbat az előző év január hónapjához képest. A nettó kamatkidadás (61,4 milliárd forint) így összességében 8,4 milliárd forinttal lett több az előző év hasonló időszakához képest, mely a kamatfizetések éven belüli eltérő lefutásával magyarázható.

Társadalombiztosítási alapok

A társadalombiztosítási alapok 2014. január havi 54,6 milliárd forintos szufficitje a Nyugdíjbiztosítási Alap 30,9 milliárd forintos, valamint az Egészségbiztosítási Alap 23,7 milliárd forintos többletéből tevődik össze. 2013. január végén az Alapok együttes többlete 50,9 milliárd forintot tett ki. A különbség elsősorban bevételi oldalon jelentkezett, az előző évinél magasabb összegben teljesültek többek között a szociális hozzájárulási adó- és járulékbevételek, valamint az egészségügyi hozzájárulások.

Elkülönített állami pénzalapok

Az elkülönített állami pénzalapok január havi 36,6 milliárd forintos többlete az előző év azonos hónapjához képest kismértékben csökkent. Az alapok összes bevételei 1,0 milliárd forinttal, kiadásai 1,8 milliárd forinttal alakultak magasabb összegben a tavalyi évnél. A kiadási oldalon a Nemzeti Foglalkoztatási Alap kiadásai teljesültek magasabban az előző év január hónapjához képest. A bevételeken belül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap szakképzési hozzájárulásból származó bevétele, valamint a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap bevétele lett nagyobb.

Az államháztartás központi alrendszerének január havi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

	milliárd forintban		Index (%)	milliárd forintban		Index (%)
	2013. évi előzetes tény (1)	2013. I. hó tény (2)	előzetes tény=100 (2/1)	2014. évi törvényi előirányzat (1)	2014. I. hó tény (2)	előirányzat=100 (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-979,7	-90,7	9,3	-961,3	-166,6	17,3
bevétel:	10 967,8	694,5	6,3	10 697,3	691,1	6,5
kiadás:	11 947,5	785,2	6,6	11 658,6	857,7	7,4
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	50,5	37,3	73,9	-23,3	36,6	-
bevétel:	611,1	41,8	6,8	437,6	42,9	9,8
kiadás:	560,6	4,5	0,8	460,9	6,3	1,4
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	0,0	50,9	-	0,0	54,6	-
bevétel:	4 862,9	429,5	8,8	4 848,8	445,5	9,2
kiadás:	4 862,9	378,6	7,8	4 848,8	390,9	8,1
EGYENLEG ÖSSZESEN	-929,2	-2,5	0,3	-984,6	-75,4	7,7
bevétel:	16 441,8	1 165,8	7,1	15 983,7	1 179,5	7,4
kiadás:	17 371,0	1 168,3	6,7	16 968,3	1 254,9	7,4

I.
A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK
FŐBB JELLEMZŐI

A.

A BEVÉTELEK RÉSZLETES ÁTTEKINTÉSE

1. A **társasági adóból** a központi költségvetésben az év első hónapjában 31,8 milliárd forint bevétel keletkezett, ami az előző év azonos időszaka értékének 131,8%-a. A túlteljesülés háttérében egyrészt a 2014. januári előlegkötelezettségek bázisévinél magasabb szintje, másrészt pedig mintegy 2 milliárd forint összegű, önrevíziókhoz kapcsolódó befizetések teljesülése áll.

A **hitelintézeti járadék** jogcímen a központi költségvetésben január végéig 96,0 millió forint bevétel realizálódott, amely teljesítés 245,1 millió forinttal maradt el a 2013. év azonos hónapjában befolyt bevételtől.

A **cégautóadóból** január végéig 6,8 milliárd forint bevétel teljesült, mely a 2013. év azonos időszakának hasonló értékénél kismértékben, 0,2 milliárd forinttal volt alacsonyabb.

Az **energiaellátók jövedelemadója** címén az év első hónapjában a központi költségvetésben 0,7 milliárd forint bevétel keletkezett. Ez az összeg 0,3 milliárd forinttal kedvezőtlenebb a bázisévi bevételnél.

Az **egyszerűsített vállalkozói adóból** az év első hónapjában 1,2 milliárd forint bevétel teljesült. E bevétel 44,0%-kal maradt el a 2013. év azonos időszakának értékétől, melynek háttérében részben az eva hatálya alá tartozó adózók számának egy év alatt bekövetkezett csökkenése, részben pedig a bevételek hónapok közötti átrendeződése áll.

Az **energiaadóból** 1,9 milliárd forint bevétele származott a központi költségvetésnek az év első hónapjában, amely az előző év azonos időszakának értékét 0,3 milliárd forinttal haladta meg.

A **környezetterhelési díj** mérlegsoron – a jóváírások és terhelések egyenlegeként – az I. havi adatok alapján 50,7 millió forint bevétel keletkezett, amely az előző év azonos időszakának az értékétől több mint 350 millió forinttal maradt el.

A **bányajáradék** címén január végéig 7,4 milliárd forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek. A 2013. évi adatokhoz képest 0,2 milliárd forinttal volt több a bevétel, melynek háttérében a magasabb kitermelés áll.

A **játékadóból** az év első hónapjában 2,7 milliárd forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek, amely 0,4 milliárd forinttal alacsonyabb a 2013. év azonos időszakának befizetésénél.

Az **egyéb befizetések** mérlegsoron január végéig mintegy 4,1 milliárd forint bevétel keletkezett, ami az egy évvel korábbi, 2,3 milliárd forint összegű bevételt

1,8 milliárd forinttal meghaladja. Ezen a mérlegsoron a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által beszedett bírság- és pótlékbevételek szerepelnek.

Az **egyéb központosított bevételekből** január hónapban összesen 20,1 milliárd forint bevétel teljesült, amely 9,0 milliárd forinttal magasabb az előző évhez képest. E bevételek között jelennek meg elektronikus útdíjból származó bevételek, a hulladéklerakási járulékok, a kordedvezmény-biztosítási járulékból származó bevételek (mely eddig a Nyugdíjbiztosítási Alapnál jelentkezett), valamint a rehabilitációs hozzájárulásból, a környezetvédelmi termékdíjából, valamint a különféle bírságokból származó bevételek is. A többlet túlnyomórészt a tavaly július elsejével bevezetett elektronikus útdíjjal magyarázható.

A **pénzügyi szervezetek** 2010-ben bevezetett **különadója** soron január végéig a központi költségvetésnek 0,1 milliárd forint kiutalása történt meg, amely 0,2 milliárd forinttal alacsonyabb a 2013. év azonos időszakának kiutalásánál. Ezen adónemnél január hónapban nem volt előlegfizetési kötelezettség, így a kiutalások domináltak.

A szintén 2010-ben bevezetett **egyes ágazatokat terhelő különadóból** 2014. I. hónapjában 0,2 milliárd forint kiutalás történt. 2013. január 1-jétől az adónem megszűnt, de az áthúzódó pénzforgalmi hatás miatt még jelentkezett kiutalás.

A **kisadózók tételes adója** mérlegsoron január hónapban 2,9 milliárd forint bevétel teljesült. Ez az adónem 2013. január 1-jétől hatályos, az első befizetési kötelezettség 2013 februárjában keletkezett.

A **kisvállalati adó** jogcímen január hónapban 1,7 milliárd forint bevétel realizálódott. Ez az adónem 2013. január 1-jétől hatályos, az első befizetési kötelezettség 2013 februárjában keletkezett.

A **közműadó** mérlegsoron január hónapban 274,0 millió forint bevétel teljesült, az első befizetési kötelezettség márciusban keletkezik.

2. Az év első hónapjában az **általános forgalmi adóból** 210,8 milliárd forint bevétele keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbi bevételtől 14,9 milliárd forinttal maradt el. A befizetések 8,2%-kal, míg a kiutalások 24,4%-kal magasabban alakultak az előző évinél. A belföldi befizetések növekedése jellemzően a feldolgozóiparhoz és a kereskedelmi szektorhoz köthető, azonban a vegyipar, a pénzügyi, valamint a szállítási-, raktározási szektor kivételével valamennyi szektor befizetése növekedett. A kiutalások növekedésének hátterében elsősorban az elmúlt év végén megélénkült export- és ipari konjunktúra áll, melynek következtében a magasabb befizetéseket magasabb kiutalások kísérték.

A **jövedéki adóból** realizált bevétel az év első hónapjában 64,8 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 2,6 milliárd forinttal, 4,2%-kal magasabb. Az üzemanyagok esetében 37,4 milliárd forint jövedékiadó-bevétel keletkezett, amely 3,3 milliárd forinttal magasabb a bázisidőszaki bevételnél. A dohánygyártmányok jövedéki adója (20,1 milliárd forint) 0,9 milliárd forinttal volt magasabb a tavalyi év bevételénél. A magasabb teljesülés egyrészt a 2012.

decemberi adóemelés megelőző készletezést követően az alacsony 2013. januári bevételnek, másrészt a fogyasztás csökkenésének, a piaci szerkezet átrendeződésének (cigarettről a fogyasztási dohányra való forgalmátterelődés), valamint a 2013. év végi készletleépítéseknek tudható be. A szeszesitaloknál és egyéb termékeknél 7,3 milliárd forint összegű teljesítés történt, amely 1,6 milliárd forinttal alacsonyabb a bázisidőszaki összegnél, ennek háttérében a 2013. januári adóemelés megelőző készletezés miatti kiugróan magas bázis áll.

A **regisztrációs adóból** az év első hónapjában 1,4 milliárd forintos bevétele keletkezett a költségvetésnek, mely 136,7%-a a tavalyi év azonos időszaka teljesítésének. A növekedés háttérében a gépjármű forgalomba helyezések növekedése áll.

A **távközlési adóból** január végéig mintegy 4,6 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek, mely az egy évvel korábbi bevételt 1,5 milliárd forinttal haladta meg. A növekedés háttérében az az adómérték változásának hatása áll.

A **pénzügyi tranzakciós illeték** mérlegsoron a költségvetésnek az év első hónapjában 29,7 milliárd forint bevétele keletkezett. Ez az adónem 2013. január 1-jétől került bevezetésre, az első befizetési kötelezettség 2013 februárjában keletkezett.

A **biztosítási adóból** január hónapban 1,9 milliárd forint bevétel keletkezett. Az adónem 2013. január 1-jétől a biztosítókat terhelő pénzügyi intézmények különadóját és a tűzvédelmi hozzájárulást váltotta ki.

3. A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele az év I. hónapjában 156,0 milliárd forint volt, amely az 158,0 milliárd forintos bruttó befizetés és a 2,0 milliárd forintos kiutalás egyenlegeként képződött. Ez a bevétel 4,4 milliárd forinttal alacsonyabb az egy évvel korábbi összegnél. Az előző év azonos időszakához képest a befizetések 4,5 milliárd forinttal (2,7%-kal), míg a kiutalások 0,1 milliárd forinttal (2,5%-kal) csökkentek. A bázisidőszaktól való eltérés oka, hogy a 2013. januári befizetések még a 2012-es szabályok szerinti ún. fél-szuperbruttósítás figyelembevételével történtek, a 2014. januári befizetések pedig már nem.

Az **illetékbefizetések** – a 2013. év első havi bevételéhez viszonyítva 12,7%-kal, 1,2 milliárd forinttal alacsonyabb – összege 7,7 milliárd forintot tett ki. Az alacsonyabb teljesülés háttérében az előző év azonos időszakához képest magasabb összegű kiutalás áll.

A **gépjárműadóból** január végéig 646,0 millió forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek. Az önkormányzati feladatok és azok ellátását biztosító források szabályozásának változása eredményeként az önkormányzatok által beszedett gépjárműadó 60%-át átutalják a központi költségvetésbe.

A **magánszemélyek jogviszonyának megszűnéséhez kapcsolódó** egyes jövedelmekre bevezetett **különadóból** a központi költségvetésnek az I. hónapban

131,6 millió forint bevétele keletkezett, mely bevétel 83,0 millió forinttal több az előző év azonos időszakában keletkezett bevételnél.

4. 2014. január hónapban a **központi költségvetési szervek bevételei** összesen 99,9 milliárd forintot tettek ki, mely 1,6%-kal magasabb a 2013. január havi bevételeknél. Az intézmények tárgyhavi bevételei közül az alábbi tételek emelhetőek ki: 41,9 milliárd forint az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által az intézményeknek utalt támogatás (a szervezeti változások következtében az OEP már nem utalt a megszűnt egészségügyi nonprofit társaságoknak támogatást), továbbá 2,2 milliárd forint a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központhoz befolyt autópályamatrix-díj. A hónapot a nem azonosított, függő, átfutó és kiegyenlítő bevételek tárgyhavi magas forgalma jellemezte.
5. A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei** január hónapban 5,9 milliárd forintot tettek ki, ami 4,3 milliárd forinttal elmaradt az előző évhez képest (2013. január hónapban 10,2 milliárd forint).
6. A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok EU támogatása** januárban 8,0 milliárd forintot tett ki, mely jóval alacsonyabb az előző év azonos időszakában keletkezett bevételekhez képest. Ez a bevétel nagyobbrészt az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program és kisebb részt a Halászati Operatív Program keretében került felhasználásra. A Nemzeti Stratégiai Referenciakeret operatív programjainál január hónapban uniós bevétel nem került elszámolásra. Ennek oka az, hogy – az intézményrendszeri átalakulás miatt – a kiadások a hónap utolsó néhány napjában teljesültek és a hozzájuk kapcsolódó európai uniós bevételek elszámolása – az időbeli átfutás miatt – január hónapban nem történhetett meg.
7. A **központi költségvetési szervektől származó befizetések** összege január hónapban 0,3 milliárd forintot tett ki, amely 2,4-szerese a tavalyi év azonos időszaka befizetéseinek. Ebben az évben a teljes összeget a 2014. évi költségvetési törvény 10. § (8) bekezdésében előírt befizetési kötelezettség - a Munkahelyvédelmi akciótervvel összefüggésben a 2014. évi szociális hozzájárulásiadó-változásból eredő kiadási megtakarítás befizetése a központi költségvetési szervek által – teljesítése okozta.
8. A **helyi önkormányzatok befizetései** címen ebben a hónapban a teljesítés 1,7 milliárd forint volt. Ez a sor tartalmazza:
 - a tárgyévet megelőző évi önkormányzati elszámolások alapján, a kincstári felülvizsgálat, illetve az ÁSZ ellenőrzése során megállapított, jogtalanul igénybe vett és a tárgyévben a központi költségvetésbe visszafizetett hozzájárulások és támogatások összegeit, valamint ezek igénybevételi, kiegészítő és késedelmi kamatát;
 - a helyi önkormányzatoknak a 25 év alatti, valamint az 55 év feletti, továbbá a képzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók, valamint a GYES-ről visszatérő és tartós munkanélküliség után elhelyezkedő munkavállalók foglalkoztatásához kapcsolódó szociális hozzájárulási

adóváltozásból eredő kiadási megtakarításokhoz kapcsolódó befizetéseit, valamint

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 74. §-ában foglaltaknak megfelelően fizetendő hozzájárulás összegét.
9. Az **állami vagyonnal kapcsolatos bevételek** januári összege 2,2 milliárd forint volt, amelynek több mint 70%-át (1,6 milliárd forint) a hasznosítási bevételek adták. Ezen belül 1,4 milliárd forint a termőföldek utáni haszonbérleti díjak megfizetéséből származott. 0,4 milliárd forinttal növelte az állam bevételeit az értékesítések ellenértéke, amelyek meghatározó tétele a kibocsátási egységek értékesítéséből származott. A tavaly januári bevétel mindössze 0,9 milliárd forintot tett ki, az ideihez képest keletkező nagyságrendi eltérést a haszonbérleti díjak megfizetésének áthúzódása eredményezte.
 10. A költségvetés **kamatbevételei** 2014. I. hónapjában 11,3 milliárd forintot tettek ki. Ez két részből tevődik össze: a forintban fennálló követelések kamatából, valamint a devizában fennálló követelések kamatából. A forintban fennálló követelések 10,3 milliárd forint összegű kamatbevételt eredményeztek a költségvetésben. Ebből az MNB a Kincstári Egységes Számla (KESZ) után 1,3 milliárd forintot fizetett. A devizában fennálló követelések után 1,0 milliárd forint bevétel származott 2014. I. hónapjában. A tárgyidőszaki bevételek összege magasabb lett az előző év azonos időszakához viszonyítva, ami alapvetően két tényezőre vezethető vissza: a forintban fennálló követelések kamatbevétele 4,9 milliárd forinttal magasabban, a devizában fennálló követelések kamatbevétele viszont 0,5 milliárd forinttal alacsonyabban alakult a tavalyi évinél.
 11. Az **egyéb bevételek** összege január hónapban 1,1 milliárd forintot tett ki, mely az éves előirányzat 5,6%-át jelentette. Ezen belül a legnagyobb tételt a kezességvisszatérülés címén befolyt 573,2 millió forint képezte. Januárban a tőkekövetelések visszatérülésén belül a külföld felé fennálló kormányhitelek visszafizetéseiből mintegy 0,3 milliárd forint bevétel származott a költségvetésnek, hasonlóan az előző év januári bevételekhez.
 12. Az **egyéb uniós bevételeken belül** a behajtott vámbevételek Magyarországot illető 25%-aként 837,9 millió forint folyt be a központi költségvetésbe. Az uniós támogatások utólagos megtérítése címén 418,5 millió forint befizetés keletkezett.

B.

A KIADÁSOK JOGCÍMENKÉNT

1. Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások 2014 januárjában 14,1 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 2,1 milliárd forinttal haladja meg az előző év azonos időszakában történt teljesítést. Az eltérés a helyközi személyszállítási közszolgáltatások költségtérítését, valamint az Eximbank Zrt. kamatkiegyenlítését érintő támogatások magasabb mértékű kifizetésére vezethető vissza. Míg a költségtérítési jogcím nagyobb mértékű teljesítése az előző évről áthúzódó támogatás magasabb mértékű kifizetésével magyarázható, addig a

kamatkiegyenlítés növekedésének oka a program keretében bevezetett új támogatási formákra vezethető vissza.

2. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 136. § (4) bekezdése értelmében a Magyar Állam évente közszolgálati hozzájárulást fizet a lineáris audiovizuális médiaszolgáltatások vételére alkalmas készüléket használó háztartások számát alapul véve. Az Állam a közszolgálati hozzájárulást tizenkét egyenlő részletben előre, minden hónap harmadik napjáig fizeti meg a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap pénzforgalmi számlájára. Ennek értelmében a **közszolgálati műsorszolgáltatás támogatása** címről az év első hónapjában 5,8 milliárd forint kifizetés történt.
3. A **szociálpolitikai menetdíj-támogatásra** fordított kiadások 2014 januárjában 8,9 milliárd forintot tettek ki, amely összeg az előző év azonos időszakában történt teljesítést 0,5 milliárd forinttal haladja meg. Az eltérés a támogatási rendszeren belül egyes támogatási jogcímek jogszabályváltozást követő növekvő mértékére vezethető vissza.
4. A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások januárban 15,3 milliárd forintot tettek ki, amely az előző év azonos időszakához viszonyítva 11,6%-os növekedést jelent. Az eltérés főként az árfolyamgát-konstrukció létszámbővítésének hatásából adódik.
5. A **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza. A családi támogatásokra 2014 év januárjában összesen 35,9 milliárd forintot fordítottak, amely a 2013. évi januári kiadásoktól 7,9%-kal maradt el. Az elmaradás jellemzően az életkezdési támogatással összefüggésben jelentkezett, mivel e jogcímen a hónapban mintegy 0,3 milliárd forintot folyósítottak, szemben az előző évi januári 1,8 milliárd forinttal. Ez utóbbi már tartalmazta az esedékes kamatelszámolásokat is, amely ebben az évben várhatóan februárban jelentkezik. Családi pótléokra 28,4 milliárd forintot folyósítottak, amely mindössze 0,4 milliárd forinttal volt kevesebb az előző év azonos időszakában kifizetett összegnél. A gyermekgondozási segélyre fordított összegek közel 5 milliárd forintot tettek ki, 0,8 milliárd forinttal elmaradva a tavalyi évi januári kifizetésektől. A korhatár alatti ellátásokra 2014 januárjában a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapból összesen 14,8 milliárd forintot fordítottak, amely mindössze 68,9%-a az előző év azonos időszaka kiadásainak. Ebből korhatár előtti ellátásra és balettművészeti életjáradékra 7,8 milliárd forintot, szolgálati járandóságra pedig 7,0 milliárd forintot folyósítottak. A csökkenés döntő részben a korhatár előtti ellátásoknál következett be, tekintettel arra, hogy az érintettek időközben betöltötték a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt, így teljes jogú öregségi nyugdíjra lettek jogosultak. A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra 2014 januárjában kifizetett összegek 104,3%-át tették ki az egy évvel korábbi kiadásoknak, melyet alapvetően a fogyatékosági támogatás januári emelése (2,4%) okozott. Így idén januárban ezen ellátások köréből továbbra is a

legnagyobb tételt a fogyatékosági támogatásra és a vakok személyi járadékára fordított összegek (2,7 milliárd forint) tették ki, a politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítésekre pedig 1,1 milliárd forintot fordítottak. A különféle jogcímen adott térítések 2014 januárjában 2,2 milliárd forintot tettek ki, amely a 2013. évi januári teljesítés 86,6%-a. A térítéseken belül nagyságrendileg kiemelkedő tétel a közgyógyellátásra fordított 1,6 milliárd forint.

6. **A költségvetési szervek kiadásai** 2014. január hónapban 311,7 milliárd forintot tettek ki, amely 19,6%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában teljesült kiadásokat. A két év januári kiadásai közötti eltérést egyrészt a 2013 szeptemberétől megvalósuló pedagógus-béremelés hatásai, másrészt 2013. április 1-jétől a volt nonprofit egészségügyi gazdasági társaságok kiadásai magyarázzák. Az intézmények tárgyhavi teljesítéséből 191,2 milliárd forintot tett ki a személyi juttatásokra és munkaadókat terhelő járulékokra kifizetett összeg. Ezenkívül az alábbi nagyobb összegű kifizetések történtek januárban: 12,1 milliárd forint a Gripen bérleti díj kifizetése, 4,5 milliárd forint egy külföldi személy kártalanítására egy ügyvédi irodában letétbe helyezett összeg a Szépművészeti Múzeumnál, 3,1 milliárd forint kifizetés gépjárműbeszerzésre a Honvédelmi Minisztériumnál, továbbá 1,0 milliárd forint kifizetése gépjármű beszerzésre az Országos Rendőr-főkapitányság Gazdasági Főigazgatóságnál. A kiadásokat áttekintve – az előbb említett személyi juttatások és munkaadókat terhelő járulékok mellett – ezen időszakban dologi kiadásokra mintegy 95,4 milliárd forintot, beruházásokra pedig 9,3 milliárd forintot fordítottak. A fennmaradó részt alapvetően a felújítások, az ellátottak pénzbeli juttatásai és az egyéb működési és felhalmozási célú kiadások tették ki.
7. **A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok** 2014. január havi teljesítése 68,1 milliárd forintot tett ki, amely 10,8 milliárd forinttal magasabb, mint az előző év azonos időszakában keletkezett összeg. A januári teljesítésből az alábbi tételek emelhetőek ki: 15,8 milliárd forint kifizetés normatív finanszírozásra (közoktatási célú humánszolgáltatások és kiegészítő támogatás, nem állami felsőoktatási intézmények támogatása, hit- és erkölcstanoktatás és tankönyvtámogatás), 7,2 milliárd forint a szociális célú humán szolgáltatások támogatására, 10,3 milliárd forint kifizetés az „Autópálya rendelkezésre állási díj” törvénysorról, 7,7 milliárd forint utalás a „Pénztárgépek cseréjének és átalakításának támogatása” törvénysorról a NAV Online adatkapcsolatra képes pénztárgépbeszerzés támogatása pénzforgalmi számlájára, 4,9 milliárd forint kifizetés az „Infokommunikációs szolgáltatások, konszolidáció” törvénysorról, 4,4 milliárd forint az átadásra nem került egyházi ingatlanok utáni járadék utalása, 1,9 milliárd forint kifizetés a megváltozott munkaképességűek támogatására, továbbá 1,0 milliárd forint kifizetés a Várkert Bazár rekonstrukciójára.
8. Januárban **a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásaiból** a kedvezményezettek részére összesen 78,7 milliárd forint kifizetés történt, mely 18,8 milliárd forinttal maradt el a tavalyi év azonos időszakának kifizetéseitől. Az uniós kiadási előirányzatokon belül a strukturális támogatások sorai 2014

januárjában 67,4 milliárd forintban teljesültek, így 14,4 milliárd forint összegben maradtak el a 2013. év ugyanezen időszakához viszonyítva. A Közlekedés Operatív Program 42,7 milliárd forint összegű kiadása, valamint a Társadalmi Megújulás Operatív Program 8,9 milliárd forintot meghaladó kifizetése a legjelentősebb. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program sorain 2014 januárjában 10,5 milliárd forint összegben teljesült a kiadás, amely a 2013. év január hónapjához viszonyítva 2,2 milliárd forinttal alacsonyabb.

9. Az **elkülönített állami pénzalapok támogatása** címen január hónapban 18,7 milliárd forint került átutalásra a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, a Nemzeti Foglalkoztatási Alap, a Bethlen Gábor Alap, valamint a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap részére.
10. A **garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz** törvényi előirányzat idén csak az Egészségbiztosítási Alap különféle jellegű költségvetési támogatásaiból tevődik össze. E célra idén januárban összesen 76,4 milliárd forintot fordítottak, szemben az előző év azonos időszaka 88,9 milliárd forintos kifizetésével, amely még tartalmazta a Nyugdíjbiztosítási Alap mintegy 8,2 milliárd forintos támogatását. Csak az Egészségbiztosítási Alap támogatását összevetve, a 2014. év január havi kifizetés 5,3%-kal maradt el az előző év azonos időszakában átutalt összegtől. Idén januárban az Egészségbiztosítási Alap járulék címen átadott pénzeszközként 30,9 milliárd forint támogatásban részesült, amely 0,5 milliárd forinttal kevesebb a tavalyi év azonos időszakában juttatott összegnél. Ez a támogatás a biztosítási jogviszonyból származó jövedelemmel nem rendelkező személyek után fizetett egészségügyi szolgáltatási járulék forrásául szolgál. Az Alap a rokkantsági, rehabilitációs ellátások fedezetére idén januárban mintegy 28,8 milliárd forint támogatásban részesült. Idén januárban a Munkahelyvédelmi Akciótervvel összefüggő hozzájárulás 7,7 milliárd forintot tett ki, szemben a tavalyi év első hónapjában átutalt 13,5 milliárd forinttal. Az Alap kiegyensúlyozására szolgáló előirányzat (kiadások támogatására pénzeszközátadás) mintegy 9,1 milliárd forint volt, mely meghaladta a tavalyi év első havi 6,7 milliárd forintos támogatását.
11. A **helyi önkormányzatok támogatása** (állami támogatások, hozzájárulások és szja) ebben a hónapban összesen 69,4 milliárd forintban teljesült, amely 29,8 milliárd forinttal magasabb az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az eltérés okai a következők: a helyi önkormányzatok 2014. évi feladataihoz a hatályos költségvetési törvény 715,9 milliárd forint állami támogatást biztosít, amely a 2013. évi támogatást jelentősen meghaladja. Ezen belül a belső szerkezeti változások következtében közel 50 milliárd forinttal nőtt a helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása jogcím 2014. évi előirányzata, főként a pénzbeli szociális ellátásokhoz történő hozzájárulások (beszámítás) e soron történő figyelembevétele miatt. Továbbá az önkormányzatok által felhasználható központosított előirányzatok számos új jogcímmel bővültek, ennek következtében az idei évi előirányzat 36,6 milliárd forinttal magasabb az előző évihez képest. A fentiekben túl ki kell emelni, hogy a nettó finanszírozás keretében folyósított utalások 2013. január havi 5%-os

mértékéhez képest 2014. január hónapban 12%-ot jelentettek, amely nagymértékben befolyásolta az idei év január havi teljesítését.

A január havi jelentősebb tételek a következők:

- a helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása címről 63,9 milliárd forint; ezen belül:
 - = a helyi önkormányzatok működésének általános támogatása, hozzájárulás a pénzügyi szociális feladatokhoz és beszámítás alcímen 20,5 milliárd forint;
 - = a települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatására 16,6 milliárd forint;
 - = a települési önkormányzatok egyes szociális és gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatására 21,8 milliárd forint;
 - = a települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatására 5,0 milliárd forint;
- a helyi önkormányzatok által felhasználható központosított előirányzatok címről 4,1 milliárd forint;
- a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása címről 700,4 millió forint;
- a vis maior támogatás címről 236,4 millió forint;
- a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2014. évi kompenzációjára 409,8 millió forint

kifizetés történt.

12. A **kamatkiadásokra** 2014. I. hónapjában 72,7 milliárd forintot fordított a költségvetés. Ez két részből tevődik össze: a forintban fennálló adósság kamatából, valamint a devizában fennálló adósság kamatából. A forintban fennálló adósság 29,8 milliárd forint összegű kamatterhének döntő részét az államkötvények után fizetendő 13,9 milliárd forintos és a kincstárjegyek után fizetendő 21,3 milliárd forintos terhek jelentették. A kamatkiadások további része kötődött a devizában fennálló adóssághoz, 42,9 milliárd forinttal terhelve 2014. I. hónapjában a költségvetést. Ennek nagyobb része a devizakötvények kamatához kapcsolódik (42,5 milliárd forint). A devizahitelek kamata 0,4 milliárd forintot tett ki.
13. A **társadalmi önszerveződések támogatása** kiadási tétel magában foglalja a pártok és a pártalapítványok működésének támogatására átcsoportosítandó összegeket. A mérlegsorról az év első hónapjában 952,5 millió forint kifizetés történt.
14. A **kormányzati rendkívüli kiadások** mérlegsoron január hónapban 334,1 millió forint kiadás teljesült, ami az éves előirányzat 7,6%-át tette ki. Ezen belül pénzügyi kárpótlásra 154,8 millió forintot, az 1947-es párizsi békeszerződésből eredő kárpótlásra 173,3 millió forintot, mindezek folyósítási költségeire pedig 6,0 millió forintot fizettek ki.
15. Az **állam által vállalt kezesség érvényesítése** 2014 januárjában 1,1 milliárd forint kiadást jelentett, melyből 0,7 milliárd forint volt a kkv-szektor és az agrárszektor finanszírozását segítő állami viszontgaranciák kiadása, amely

nagyrészt a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. kezési ügyleteihez vállalt viszontgaranciák teljesítéséből származott. A további kifizetések (0,4 milliárd forint) az ún. lakáskezesekhez kötődő kezességek érvényesítéséből adódtak. A 2014. januári kezességbeváltási kifizetések mintegy 50%-os csökkenést mutatnak a 2013. januári adatokhoz képest, ugyanakkor összetétele az egy évvel korábbi adatokhoz hasonló tendenciát mutat annyiban, hogy továbbra is a kkv-szektorhoz és a lakáskezesekhez köthető a beváltások döntő része.

16. Az **egyéb kiadások** összege január hónapban 12,1 milliárd forint volt, amely az éves előirányzat 9,9%-át tette ki. Ezen belül kiemelendő az adósságszolgálati járulékos kiadások 10,9 milliárd forintot kitevő összege. Ez utóbbi közel négyszerese az előző évi hasonló időszaki kiadásoknak. Ennek oka, hogy 2013 márciusától kezdődően pénzügyi tranzakciós illeték terheli a járulékos kiadások forintelszámolásait. Az egyéb kiadásokon belül a nemzetközi elszámolások kiadásaiként januárban — hasonlóan a tavalyi év januári kifizetéséhez — 0,4 milliárd forintot fizetett a költségvetés, nagyrészt a Nemzetközi Fejlesztési Társulás (IDA) részére tőkeemelés címén.
17. A **hozzájárulás az EU költségvetéséhez** mérlegsonon a januárban teljesített összeg 35,7 milliárd forint volt, mely kismértékben elmaradt a tavalyi év azonos időszakának kiadásától.
18. Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** januári összege 9,7 milliárd forint volt, amelynek legnagyobb tételét a Holokauszt Gyermeáldozatainak Emlékhelye beruházás érdekében folyósított 6,2 milliárd forint összegű támogatás jelentette (az előirányzat teljes összegét megkapta a projektet végrehajtó MÁV Zrt.). Nagyobb összeget jelentett még a termőföldért fizetett életjáradékok közel 0,9 milliárd forintos összege, illetve a tulajdonosi joggyakorló társaságoknak folyósított 0,7 milliárd forint összegű működési támogatás. A 2014. januári kifizetések összege a több mint 6 milliárd forintos beruházási támogatás miatt 1,6 milliárd forinttal meghaladja az egy évvel korábbit, a többi kiadási tétel esetén azonban a tavalyinál szűkebb körben és alacsonyabb mértékű kifizetésekre került sor.

II.

ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK

1. Az egyenleg alakulása

Az elkülönített állami pénzalapok január havi 36,6 milliárd forintos többlete a Nemzeti Foglalkoztatási Alap 20,2 milliárd forintos, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap 11,4 milliárd forintos, a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap 3,3 milliárd forintos, a Bethlen Gábor Alap 1,3 milliárd forintos, a Nemzeti Kulturális Alap 0,8 milliárd forintos többletéből, valamint a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Alapja 0,4 milliárd forintos hiányából alakult ki. Az elkülönített állami pénzalapok január havi szufficitje az előző év azonos időszakához képest kismértékben maradt el.

2. A bevételek alakulása

Az alapok összes bevételei 1,0 milliárd forinttal magasabban teljesültek az előző év azonos időszakának értékéhez képest. A bevételeken belül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap szakképzési hozzájárulásból származó bevételei, valamint a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap és a Bethlen Gábor Alap bevételei lettek magasabbak.

3. A kiadások alakulása

Az alapok összes kiadásai 1,8 milliárd forinttal teljesültek nagyobb összegben az előző év azonos időszakának értékéhez képest. A kiadások közül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap passzív kiadásain belül az álláskeresési ellátások kiadásai teljesültek magasabban az előző év azonos hónapjához képest.

III.

A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAINAK GAZDÁLKODÁSA

1. Az egyenleg alakulása

Az év első hónapjában a társadalombiztosítás mindkét pénzügyi alapjának a költségvetési egyenlege kedvezően alakult, a Nyugdíjbiztosítási Alap 30,9 milliárd forint, az Egészségbiztosítási Alap 23,7 milliárd forint többlettel zárta a hónapot. Egy évvel korábban hasonló volt a helyzet, a Nyugdíjbiztosítási Alap többlete 31,9 milliárd forint, az Egészségbiztosítási Alap szufficitje 19,0 milliárd forintot tett ki. A jelentős többletet mindkét pénzügyi alap esetében alapvetően a bevételek időarányost meghaladó teljesítése magyarázza.

2. A bevételek alakulása

A pénzügyi alapok bevételi pozíciója kedvezően alakult, az együttes bevételi főösszeg az előirányzott érték 9,2%-a, ami közel 1 százalékponttal haladja meg az egyenletes évközi eloszlást feltételező időarányos értéket (8,3%).

A 445,5 milliárd forint januári bevétel döntő része (80,5%) járulékbevétel és hozzájárulás, összegük 358,8 milliárd forint volt, ami az éves előirányzat 9,4%-a. A bázisidőszakban 330,9 milliárd forintot tett ki a kérdéses bevételek összege.

A bevételek másik meghatározó súlyú csoportját (17,3%) a költségvetési támogatások és térítések adják, összegük 76,9 milliárd forintot tett ki, ami az éves előirányzat 8,3 %-a. Egy évvel korábban az ugyanezen a jogcímen érkező bevételek összege 89,3 milliárd forint volt.

3. A kiadások alakulása

Januárban a pénzügyi alapok összes kiadása 390,9 milliárd forint volt, ami az éves előirányzat 8,1%-a. 2013 januárjában az összes kiadás 378,6 milliárd forintot tett ki.

A nyugellátási kiadások adták az összes kiadás 62,9%-át, a 245,7 milliárd forint összegű teljesítés az éves előirányzat 8,3%-a, ez megfelel az időarányos értéknek. Egy évvel korábban 235,6 milliárd forint volt a teljesítés.

A kiadások további meghatározó nagyságú csoportját az egészségbiztosítás természetbeni ellátásaira (gyógyító-megelőző ellátások, gyógyszer támogatás, gyógyászati segédeszközök támogatása stb.) fordított összeg képezi, a 98,2 milliárd forint teljesítés az éves előirányzat 7,6%-a. A bázisidőszakban 94,2 milliárd forint volt a teljesítés.

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaira (rokkantsági rehabilitációs ellátások, GYED, táppénz) felhasznált kiadások összege 45,7 milliárd forint volt, amely 8,1% teljesítési aránynak felel meg. Az összehasonlított időszakban 46,4 milliárd forint volt az erre a célra fordított kiadás.

Az alapkezelők működési kiadásainak összege 1,4 milliárd forintot tett ki, ami az éves előirányzat 6,9%-a. Egy évvel korábban 1,6 milliárd forint volt a hasonló célú kiadás.

NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

A Nyugdíjbiztosítási Alap költségvetése – hasonlóan az előző év azonos időszakához – szufficittel zárta a január hónapot. A többlet összege az idei évben 30,9 milliárd forintot tett ki, míg a tavalyi évben 31,9 milliárd forint volt.

2. A bevételek alakulása

Az Alap bevételei január hónapban 277,0 milliárd forintot tettek ki, ami az éves előirányzat 9,3%-os teljesülését jelenti. 2013 januárjában a bevételek összege 268,8 milliárd forint volt.

Szociális hozzájárulási adóból és járulékokból január hónapban 273,5 milliárd forint bevétel érkezett. Ez 1,1 százalékponttal haladja meg az egyenletes évközi eloszlást feltételező időarányos értéket, és 6,8%-kal több a bázisidőszaki 256,1 milliárd forint összegű teljesítésnél.

2014 januárjában az egyéb járulékokból és hozzájárulásokból származó bevételek (0,7 milliárd forint) az éves előirányzat 4,4%-ában teljesültek. 2013 azonos időszakában a teljesítési arány hasonló volt, 5,4%. A bázisidőszaki és a tárgyhavi adatok összehasonlításánál figyelembe kell venni, hogy 2013. évi adatok a karkedvezmény-biztosítási járulékból érkező bevételt is tartalmazták, ami azonban 2014-től a központi költségvetés egyéb központosított bevételei között jelenik meg.

A késedelmi pótlékból és bírságból származó bevételek januári teljesítése 1,3 milliárd forint volt, ami az éves előirányzat 11,1%-a, ez megegyezik a 2013. januári teljesítési aránnyal.

A 2014. évben az Alap költségvetési támogatást nem vesz igénybe, az előző év januárjában ezen a címen 8,1 milliárd forint bevétel érkezett.

Az egyéb bevételek kedvezően alakultak, 1,4 milliárd forint bevétel érkezett, ami az éves előirányzat 11,4%-ának felel meg, és 73,1%-kal haladja meg a bázisidőszaki teljesítési adatot (0,8 milliárd forint).

3. A kiadások alakulása

A Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásai 2014 januárjában 246,1 milliárd forintot tettek ki, a teljesítési arány megegyezik az egyenletes hóközi eloszlást feltételező időarányos értékkel (8,3%). Az előző év azonos időszakában 237,0 milliárd forint volt a kiadás, ami az éves előirányzat 7,9%-ának felelt meg.

A kiadások legnagyobb részét kitevő nyugellátási kiadások a várakozásoknak és az időarányos értéknek megfelelően, 245,7 milliárd forintban teljesültek januárban. Ez 4,3%-kal több, mint a 2013. januári kiadás (235,6 milliárd forint). A kiadások tartalmazzák a 2014. évi költségvetési törvényben előírt és januárban már végrehajtott 2,4%-os mértékű emelés hatását is.

A nyugdíjbiztosítási költségvetési szervek kiadásai – az előző évhez hasonlóan – az időarányos értéknél alacsonyabban teljesültek. 2013-ban 6,6%-os teljesítési arány mellett 769,4 millió forint volt ezen a címen a kiadás, míg az idei év januárjában 684,0 millió forint (6,4%).

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

A tárgyalta hónapot az Alap költségvetése 23,7 milliárd forint szufficittel zárta. Egy évvel korábban az Alap költségvetési pozíciója 19,0 milliárd forint többletet mutatott.

2. A bevételek alakulása

Az Alap bevételeinek összege 168,5 milliárd forintot tett ki, ez 7,9 milliárd forinttal haladja meg az egy évvel korábbi értéket.

Szociális hozzájárulási adóból és járulékokból (munkáltató és biztosított egészségbiztosítási járulék) 61,1 milliárd forint bevétel származott, ennek az összes bevételen belüli aránya 36,2%. Az egy évvel korábbi összeghez - amely nem tartalmazott szociális hozzájárulási adót - viszonyított többlet 8,9 milliárd forint.

2014. január 1-jétől a szociális hozzájárulási adó 3,7%-a illeti meg az Egészségbiztosítási Alapot. A nem biztosítottak, valamint kiegészítő tevékenységet folytatók egészségügyi szolgáltatási járuléka 6810 forint/fő/hó.

Az egészségügyi hozzájárulásból származó bevétel összege 18,0 milliárd forint volt, amely – a 2013 augusztusától bevezetett szabálmódosítások következtében – 2,7 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakában befolyt összeget.

A költségvetési hozzájárulás összege 76,9 milliárd forint volt. Ebből 30,9 milliárd forint a járulék címen átvett pénzeszköz, 28,8 milliárd forint a rokkantsági, rehabilitációs ellátások fedezetére átvett összeg. A Munkahelyvédelmi Akciótervvel összefüggő hozzájárulás január havi összege 7,7 milliárd forintot tett ki, míg a tervezett pénzeszközátvételé 9,1 milliárd forint volt. 2013 januárjában a költségvetési hozzájárulás 81,2 milliárd forint volt.

Az egyéb bevételek összege megegyezik a bázisidőszak értékével (8,4 milliárd forint). Az ide tartozó baleseti adóból 1,2 milliárd forint, a népegészségügyi termékadóból 1,7 milliárd forint bevétel származott. A két adónem tekintetében az első havi teljesítés

össességében 0,6 milliárd forinttal haladja meg az egy évvel korábbi értéket. Ebben a bevételi csoportban szereplő gyógyszergyártói és -forgalmazói befizetések összege 4,7 milliárd forintot tett ki, amely az előző év azonos időszakához képest 0,8 milliárd forinttal volt kevesebb.

3. A kiadások alakulása

A január havi kiadások összege 144,8 milliárd forint volt, amely 3,2 milliárd forinttal haladta meg a 2013. januári összeget.

Az Alap összes kiadásának közel 32%-át a pénzbeli ellátásokra fordított összeg adta. Ebből a rokkantsági és rehabilitációs ellátásokra fordított kiadások összege 28,0 milliárd forint volt, ami már tartalmazza a januárban végrehajtott 2,4%-os értékű ellátásemelés miatti többletet is. 2013 januárjában az ezen ellátások után kifizetett összeg 29,6 milliárd forint volt. A pénzbeli ellátások közé tartozó gyermekgondozási díjra 7,7 milliárd forintot, táppénzre 5,6 milliárd forintot fordított az egészségbiztosítás. Az előbbi ellátás 0,1 milliárd forinttal, míg az utóbbi ellátás 0,4 milliárd forinttal haladja meg az egy évvel korábbi értékeket.

A legnagyobb kiadási előirányzatot képező gyógyító-megelőző ellátásokra kifizetett összeg 69,6 milliárd forintot tett ki, ez 3,8 milliárd forinttal több volt, mint az összehasonlított időszakban. A gyógyszerek támogatására fordított összeg 23,0 milliárd forint, amely megegyezik az egy évvel ezelőtti értékkel (23,1 milliárd forint).

Az Alapkezelő működési kiadásai 0,7 milliárd forintot tettek ki.

IV.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

A. Állományi adatok

A központi költségvetés adósságának januári 845,5 milliárd forintos növekedését két tényező közel azonos mértékű hatása eredményezte. Egyfelől a forintkibocsátás jelentős növekedését tette lehetővé az összességében kedvező belföldi állampapír-piaci helyzet. Másfelől a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése miatt az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értéke emelkedett meg nagymértékben.

Az előzetes adatok szerint január végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbi táblázat szerint alakult:

(Mrd Ft)	2013		2014		Változás	
	záró	%	január	%	Mrd Ft	százalékpont
<i>Deviza</i>	8 904,9	40,5	9 340,5	40,9	435,6	0,4
Állampapír	6 169,3	28,0	6 476,3	28,3	307,0	0,3
Hitel	2 735,6	12,4	2 864,2	12,5	128,6	0,1
<i>Forint</i>	12 976,4	59,0	13 390,5	58,6	414,1	-0,4
Állampapír	12 372,8	56,2	12 788,6	56,0	415,7	-0,3
Hitel	603,6	2,7	602,0	2,6	-1,6	-0,1
<i>Összesen</i>	21 881,4	99,5	22 731,1	99,5	849,7	0,0
Egyéb kötelezettségek	117,3	0,5	113,1	0,5	-4,1	0,0
<i>Mindösszesen</i>	21 998,6	100,0	22 844,2	100,0	845,5	0,0

A **központi költségvetés devizaadóssága** január végéig 435,6 milliárd forinttal, 9340,5 milliárd forintra nőtt. A devizaadósság a belföldi devizakötvény-kibocsátás következtében 301,1 milliárd forinttal nőtt, ugyanakkor a devizaadósság törlesztése 296,4 milliárd forintot tett ki az időszak során. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 430,9 milliárd forinttal nőtt, és bruttó módon számítva a teljes adósság 40,9%-át tette ki január végén.

A teljes adósság 28,3%-át kitevő **devizakötvények** esetében a teljes állomány forintértéke, figyelembe véve a belföldi Prémium Euró Magyar Államkötvény és a Letelepdedési kötvény 301,1 milliárd forint értékű értékesítését, a 294,9 milliárd forint értékű devizakötvény-törlesztést és a 300,8 milliárd forintos árfolyamvesztést, 6476,3 milliárd forintot tett ki január végén, amely a 2013. év végéhez képest 307,0 milliárd forint növekedést jelent.

A **közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek** – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá a belföldről átvállalt hitelek állományából adódnak össze – a teljes adósság 12,5%-át tették ki január végén. A vizsgált időszak alatt e külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 1,5 milliárd forint törlesztés és 130,1 milliárd forint árfolyamvesztés következtében 128,6 milliárd forinttal nőtt, és 2864,2 milliárd forintot tett ki a hónap végén.

A **költségvetés forintadóssága** január végéig 414,1 milliárd forinttal nőtt, és 13 390,5 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek állománya** a vizsgált időszakban 1,6 milliárd forint törlesztés következtében csökkent. Így a központi költségvetés forinthitel-állománya január végén

502,0 milliárd forint értékű nemzetközi fejlesztési intézet felé és 100,0 milliárd forint hitelátvállalásból fennálló hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 56,0%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 415,7 milliárd forinttal, 12 788,6 milliárd forintra nőtt január végéig. Mindez a piaci államkötvények állományának 111,6 milliárd forintos, a diszkontkincstárjegyek 238,0 milliárd forintos és a lakossági állampapírok 66,2 milliárd forintos növekedésének következménye. A nem piaci államkötvények állománya nem változott januárban, és 190,5 milliárd forintot tett ki.

A *lakossági állampapírokon* belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 51,1 milliárd forinttal nőtt, a január végi állomány 1039,2 milliárd forint volt. A féléves kincstárjegy állománya 0,6 milliárd forintos növekedés következtében 21,8 milliárd forintra emelkedett januárban. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek*, valamint az 1 éves *Kincstári Takarékjegy Plusz* együttes állománya összesen 2,3 milliárd forinttal, 337,1 milliárd forintra nőtt a vizsgált időszakban. A lakossági ügyfelek által vásárolható, inflációhoz kötött kamatozású *Prémium Magyar Államkötvény* állománya 2014. január végén 11,2 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 354,0 milliárd forintot tett ki. A 2013 decemberétől kibocsátott Babakötvény 2014 januárjában 1,1 milliárd forint összegben került értékesítésre. Január végén a lakossági állampapírok állománya 1754,8 milliárd forintot tett ki, ami 66,2 milliárd forint növekedést jelent 2013. december vége óta.

A *külföldi befektetők állampapír-állománya* januárban 97,4 milliárd forinttal csökkent. A hó végi 4896,8 milliárd forintos állampapír-állomány 111,8 milliárd forinttal volt alacsonyabb az előző évi végi állománynál. A külföldi állomány 4,4%-a, 213,0 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 95,6%-a, 4683,8 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje január végén 3,75 év volt.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swapműveleteket köt. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swapműveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre került fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya összesen 4,1 milliárd forinttal csökkent. Az egyéb kötelezettségek állománya január végén 113,1 milliárd forintot tett ki.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A *diszkontkincstárjegyek januári aukcióin* a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,1-ről 2,3-ra emelkedett. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 2,3-ról 2,6-ra nőtt.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó januári aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 10 bázisponttal csökkent, és 2,82%-ot tett ki.

A 12 hónapos kincstárjegy utolsó januári aukcióján a kialakult átlaghozam 3,51% lett, amely 45 bázisponttal magasabb az utolsó decemberi aukción kialakult átlaghozamnál.

A 3 éves kötvényaukción a hozam 4 bázisponttal, 4,05%-ra csökkent az utolsó decemberi aukción kialakult átlaghozamhoz képest, az 5 éves kötvény utolsó januári aukcióján az átlaghozam 4,48%-ot ért el, ami 29 bázispontos csökkenést jelent a decemberi aukcióhoz képest, a 10 éves kötvény 5,68%-os átlaghozama 11 bázisponttal maradt el a decemberi aukción kialakult átlaghozamtól.

B/2. Másodlagos piac

A másodlagos piacon az időszak egészét tekintve a rövid oldalon 26-37 bázisponttal, a hosszú oldalon 43-97 bázisponttal emelkedtek a referenciahozamok. A jegybank Monetáris Tanácsa januárban 15 bázisponttal, 2,85%-ra csökkentette a jegybanki alapkamatot.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 37 bázisponttal 3,23%-ra, a 6 hónapos hozam 35 bázisponttal 3,20%-ra, a 12 hónapos hozam 26 bázisponttal 3,30%-ra emelkedett. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 97 bázisponttal 4,98%-ra, az 5 éves hozam 65 bázisponttal 5,31%-ra, a 10 éves hozam 59 bázisponttal 6,20%-ra, a 15 éves hozam 43 bázisponttal 6,69%-ra nőtt.

